

WHARFEDALE EVO 4.4 *John van der Veer*



VERTROUWDE NAAM, NIEUWE LUIDSPREKER

De renaissance van Wharfedale bestond tot nu toe vooral uit herintroductie van modellen uit een glorieus verleden. Althans, zo leek het. In werkelijkheid schuilden achter dat vertrouwde uiterlijk moderne technieken, die tekortkomingen van de legendarische modellen (ja, ja, zelfs Wharfedale moest eraan geloven) discreet wisten recht te zetten. De EVO 4.4 is van een totaal andere orde. Deze riante vloerstaander is niet alleen een actueel wonder van techniek, maar heeft ook een moderne jas gekregen. Alleen de naam is gebleven. Terecht?

Het was een feest van herkenning, plus weemoed en warme, al dan niet verdraaide (lees: verfraaide) herinneringen over prille Liefdes & Co uit de tijd dat deze legendarische luidsprekers in hun oorspronkelijke vorm ten tonele verschenen ('peace, weet je wel'). De Wharfedale Linton was het eerste model dat ik over de vloer mocht hebben, gevolgd door de Diamond 12.4. Achter beide, vertrouwde facades, gingen echter vernieuwde technieken schuil, belangrijke updates van de iconische

ontwerpen. Hierdoor kwamen er weliswaar auditieve herinneringen naar boven (nee, het bleef niet bij het uiterlijk), maar overheerste toch het gevoel met een moderne luidspreker van doen te hebben. Wharfedale heeft voor het derde model dat ik thuis mag beluisteren niet alleen (een deel van) de oude technieken losgelaten, maar ook de nostalgische vormen, kleuren en afmetingen. Niet zo vreemd, als je er even over nadenkt. Wharfedale Wireless Works, zoals het merk in 1932, het jaar van oprichting heette, heeft een lange



geschiedenis in de pocket en daar hoort het jaar 2021 toch echt ook bij. Springlevend, heet zo iets. De Wharfedale EVO 4.4, mijn nieuwe gast, is een vloerstaander in de moderne slanke behuizing die het tegenwoordig zo goed doet. Vier drivers per zuil staren mij aan, plus een, zo te zien, ruim bemeten bascompartiment. De hoogte bedraagt 106 cm. Die behuizing is geheel bedekt met fraai, donker finer, gitzwart, zijdeglans, bijna mat. Ondanks de moderne look is het charisma van de EVO 4.4 statig, smaakvol en elegant. Alsof er al een hele historie achter schuilt. Wat gezien de lange geschiedenis van Wharfedale in feite natuurlijk ook zo is.

Van onder ...

‘EVO 4.4’ suggereert dat het model in deze serie vergezeld gaat van een hele rits naamgenoten. En dat is ook zo. De EVO 4.1 is de kleinste van het stel, een monitor (wat tegenwoordig nog steeds, onuitroeibaar, een boekenplankluidspreker wordt genoemd, met excuses aan de arme boekenplank) voorzien van een 5” driver voor weergave van laag en midden plus de deze serie kenmerkende AMT (Air Motion Transformer) transducer voor de hoge frequenties. De iets grotere EVO 4.2 telt drie drivers, een 6,5” woofer voor het laag, een 2” driver voor het middengebied en de

genoemde AMT, een drie-weg systeem dus. De EVO 4.3 is een van de twee vloerstaanders in de EVO-familie. Dit model is met 87,5 cm wat bescheidener in hoogte dan mijn hooggewaardeerde gast. Twee 6,5” woofers worden vergezeld van een 2” driver voor het middengebied en een ATM. De EVO 4CS is een tweeweg centre-luidspreker met twee 5” woofers en een ATM. De €200 duurder uitgevallen 4C, de tweede centre-luidspreker in de serie, heeft een extra 2” driver voor het middengebied. Wat alle modellen verbindt is het feit dat er componenten uit veel duurdere series zijn toegepast terwijl de prijs toch relatief bescheiden is gebleven. De gebruikte technieken vertonen in iedere EVO 4 ook de nodige overeenkomsten, evenals de kleuropties: ieder model is leverbaar in wit, voorzien van finer van walnoot of bedekt met het zwarte finer dat mijn tijdelijke huisgenoot siert. Wat ook alle modellen kenmerkt is de baspoort aan de onderkant van de luidsprekerkast. Wharfedale noemt dit de SLPP, oftewel Slot Loaded Profiled Port, waarover straks meer. Even wennen, wellicht. Je vindt de baspoort dus niet ‘ergens’ aan de achterkant, maar aan alle kanten van onderen, vlak boven de bodemplaat.

... en van boven

De EVO4 bevindt zich tussen de award-winning Diamond 11-serie en vlaggenschip Elysian. De laatste zit in een (veel) hogere prijsklasse. Toch is Wharfedale er in geslaagd componenten van de Elysian toe te passen in de EVO, met behoud van een lage prijs. Van het vlaggenschip zijn diverse elementen uit het kastontwerp overgenomen, met een, volgens eigen zeggen, betere afstraling tot gevolg. Ook het SLPP basreflexsysteem is afgeleid van de Elysian. Maar de





nadruk ligt op de ontwikkeling van de AMT, eveneens afkomstig van het topmodel. Deze unit geeft het hoog op een heel andere manier weer dan conventionele dome-tweeters. De lint-technologie maakt gebruik van een omvangrijk, geplooid en lichtgewicht diafragma, aangedreven door een reeks magneten. Volgens de fabrikant veroorzaakt AMT een groter volume aan luchtverplaatsing dan met een conventionele soft-dome tweeter mogelijk is. Deze hogere druk, aangedreven door de AMT, levert een betere weergave van details in de hogere regionen, aangevuld met een lagere vervorming. De 4.4 telt twee 6,5" woofers met zwart geweven Kevlar conussen. De kast is vrij smal, toch heeft Wharfedale de, naar verhouding, grote woofers weten toe te passen. Ter vergelijking. Dezelfde omvang is terug te vinden in de Diamond serie. Alleen de Linton heeft een grotere woofer, maar die zit dan ook in een veel bredere kast. De mid-range driver van de EVO 4.4 is een 2" soft-dome.

Emit en Michi

Gedurende de test had ik veel luidsprekers in huis. Da's altijd handig om verschillende aspecten van vermeende verbeteringen versus prijs direct te kunnen verifiëren. Naast de vertrouwde Yamaha NS5000 mocht ik beschikken over de Bowers & Wilkins 705 Signature en de Dynaudio Emit 10. Appels met peren? In zekere zin wel, maar met het gegeven van de prijs in het achterhoofd wordt het zo eenvoudiger

updates op hun waarde te schatten, met zoveel riant vergelijk binnen handbereik. Naast de Mytek Manhattan II / Brooklyn Amp combinatie belandde op hetzelfde moment als de EVO 4.4, de nieuwe Michi X3 geïntegreerde versterker op de deurmat. Van dit model staat elders in deze HVT-editie een review en ik wil deze versterker ook graag inzetten als een model van de nagelnieuwe Bowers & Wilkins 800 aanbelt, wat mij betreft zo snel mogelijk. Kan niet wachten. Maar in de tussentijd kan de versterker natuurlijk prima voor andere doeleinden worden ingezet, zoals deze. Theo Wubboldts heeft ingespeelde exemplaren meegenomen. Dat bleek te kloppen, maar een weekje luchtig loeien in al dat riante gezelschap leverde toch nog een verbetering op. Heb in eerste instantie niet naar de prijs gekeken en ben eerst maar eens afgegaan op de eerste indruk.

Holy & Moly!

Om te beginnen is de weergave van het hoog inderdaad heel bijzonder, met beide versterker combinaties. Ook wat dat betreft bevindt de 4.4 zich in het hol van de leeuw: de Signature update van de prijzige B&W is iconisch op dit gebied, maar ook de veel goedkopere Emit heeft, mede door de voortreffelijke cross-over van Dynaudio een reputatie hoog te houden. De EVO 4.4 is milder, warmer dan beide, zonder aan transparantie in te binden. Een kwestie van smaak. Maak nooit zo'n bezwaar tegen een beetje pit in het



hoog, maar ik kan me heel goed voorstellen dat deze combinatie van kleuren velen heel erg zal aanspreken. Vooral met rock-stijlen en met klassieke symfonische werken komt deze eigenschap prachtig tot zijn recht. De vergelijking met de aloude Wharfedale is in dat opzicht verleidelijk, maar raakt eigenlijk kant nog wal, want we hebben met een in ieder opzicht moderne luidspreker te maken. Maar toch, heel stiekem... Deze baspoort heb ik nog niet eerder mogen horen en is echt, echt, echt heel bijzonder. Niet alleen door de strakke weergave, maar ook door de ruimte die de constructie biedt aan het mid-laag, voor de broodnodige punch. Bovendien is de EVO 4.4 door de baspoort minder kritisch voor afstand ten opzichte van zij- en achterwand. Of het nu komt door deze factoren of door de constructie van de baffle en de rest van de kast is mij niet duidelijk, maar het is een feit dat de afstraling buitengewoon goed is, met een prachtig stereobeeld tot gevolg. Helder, warm en dynamisch, zijn de trefwoorden die mij het eerst te binnen schieten. Maakt dat de EVO 4.4 tot een bijzondere vloerstaander? Ja, zeker als je de prijs in aanmerking neemt. € 749 per stuk is echt geen geld. De luidspreker klinkt in ieder opzicht veel duurder. Vloerstaander? Dit karakter? Dit budget? Dan mag de EVO 4.4 in geen geval ontbreken bij de auditie. Ga vooral luisteren!

Meer informatie op www.wharfedale.eu

Specificaties:

Beschrijving	3-weg vloerstaande luidspreker
Soort Type	bass reflex
Transducer Complement	3-weg
Bass Driver	6.5" (165mm) zwart geweven Kevlar® conus x 2
Midrange Driver	2" (50mm) zachte koepel
Drievoudige Driver	30*60mm AMT
AV Shield	Nee
Gevoeligheid (2.83V @ 1M)	89dB
Aanbevolen versterkervermogen	30-200W
Piek SPL	107dB
Nominale Impedantie	8Ω Compatibel
Minimale Impedantie	4,3Ω
Frequentierespons (+/-3dB)	44Hz ~ 22kHz
Basuitbreiding (-6dB)	38Hz
Crossover-frequentie	1,4kHz, 4,7kHz
Afmetingen (HxBxD)	1060 x 250 x (340+10) mm
Nettogewicht	25.6kg per stuk
Prijs	€ 749 per stuk

fabrikant:	IAG
distributeur:	Mika Distribution B.V.
informatie:	verkoop@mika.nl en info@quad-raad.nl
website:	www.wharfedale.eu direct online te bestellen

